

(50)
ELLİNCİ SÜRE
KAF

Mekke'de inmiştir, 45 ayettir. «Kaf» harfi ile başladığı için bu adı almıştır.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Kaf. Şerefli Kur'an'a andolsun.
2. Aralarından bir uyarıcının gelmesine şaşılırlar da, kâfirler şöyle dediler: «Bu şaşılacak bir şeydir.»

(Ayetin belirttiği ve inkâr edenlerin şaşılacak şey saylıklar husus dirilme ve cehennem azabının haber verilmesidir.)

3. «Biz öldüğümüz ve toprak olduğumuz zaman mı (*dirileceğiz*)? Bu, akla uzak bir dönüştür.»

4. Biz, toprağın onlardan neleri ektiltiğini kesinlikle bilmekteyiz. Yanımızda o bilgileri koruyan bir kitap vardır.

(Gerçekten ayette belirtildiği gibi toprağın cesetleri eksiltip bitirmesi, dirilme olmayacağı anlamına gelmez. Üstelik toprak, dünya hayatının kaynağı ve mayasıdır.)

5. Bilakis onlar, hak kendilerine gelince yalanladılar. Şimdi onlar şaşırılmış bir halde dirler.

(Kur'an veya Peygamber gelince, müşrikler bunlar hakkında çelişkili görüşler belirterek «büyük, büyüğü, şiir, şair, kehanet, kâhin» gibi ifadeler kullanmışlardır. Ayet yalanlayanların bu tutumlarına işaret etmektedir.)

6. Üstlerindeki göge bakmazlar mı ki, onu nasıl bina etmiş ve nasıl donatmışız! Onda hiçbir çatlağ da yok.

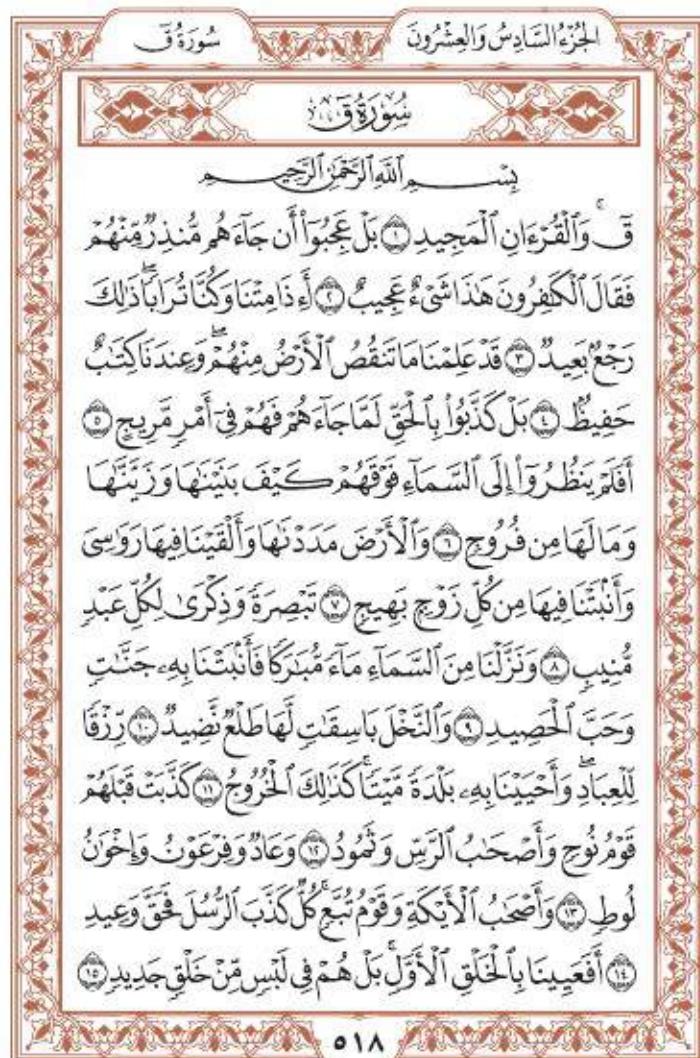
7. Yeryüzünü de döshedik ve ona sabit dağlar koyduk. Orada gönül açan her türden (*büküler*) yetiştirdik.

8. Allah'a yönlen her kula gönül gözünü açmak ve ibret vermek için (*bütün bunları yaptık*).

9. Gökten bereketli bir su indirdik, onunla bahçeler ve biçilecek daneler bitirdik.

- 10, 11. Kullara nızık olması için birbirine girmiş, küme küme tomurcukları olan uzun boylu humra ağaçları yetiştirdik. Ve o su ile ölü toprağa can verdik. İşte hayata yeniden çıkış da böyledir.

(Su ile, ölen toprak canlanıyor; ağaçlara taze bir hayat geliyor, bitkiler yerden çıkıyor. İşte insanlar da kabirlerinden öyle çıkışacaklardır.)

٥١٨

12. Onlardan önce Nuh kavmi, Res halkı ve Semûd da yalanlamıştı.

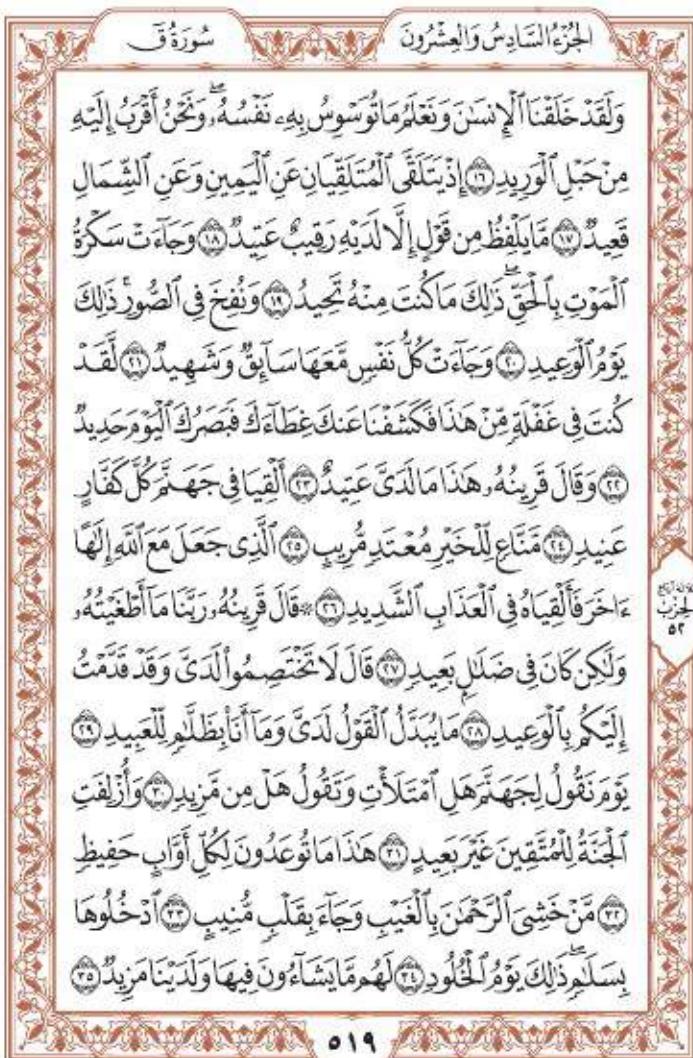
13. Âd ve Firavun ile Lût'un kardeşleri de (*yalanladılar*).

14. Eyke halkı ve Tübba' kavmi de. Bütün bunlar peygamberleri yalanladılar da tehdidim gerçekleşti!

(Ayetlerde geçen Semûd Hz. Sâlih'in, Âd Hz. Hûd'un, Eyke Hz. Şuayb'in kavimleri idiler. Burada önceki inkârcı milletlere gelen azap hatırlatılarak, Kureyş'in durumundan üzülen Hz. Peygamber teselli edilmektedir.)

15. İlk yaratmada âcizlik mi gösterdik? Hayır, onlar yeni bir yaratma hususunda şüphe içindendirler.

(Allah ilk yaratışta acz göstermediğine göre, yeniden yaratmaktan asla âciz değildir.)

16. Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin kendisine fisıldadıklarını biliyoruz ve biz ona şah damarından daha yakınız.

17. İki melek (*insanın*) sağında ve solunda oturarak yaptıklarını yazmaktadırlar.

18. İnsan hiçbir söz söylemez ki, yanında gözetleyen yazmaya hazır bir melek bulunmasın.

19. Ölüm sarhoşluğu gerçekten gelir de: İşte (*ey insan*) bu, senin öteden beri kaçtığın şeydir, denir.

20. Sûr'a üfürülür; İşte bu, geleceği vâdedilen gündür.

21. Herkes, yanında bir sürücü ve bir de şahitle beraber gelir.

(Âyette geçen «sürücü» ve «şahitler»in iki melek oldukları, birinin mahşere sevketme, diğerinin de amellere şahitlik etme görevini yerine getirdikleri söylenmiştir; ayrıca, «şahit» hafaza meleklerinden sayılmıştır. Bir yorumu göre de «sürücü» kötüluğu yazan melek, «şahit» de iyiliği yazan melektir.)

22. Andolsun sen bundan gaflette idin; derhal biz senin perdeni kaldırdık. Bugün artık gözün keskindir (*denir*).

23, 24, 25, 26. Yanındaki arkadaşı: «İşte yanındaki hazır, der. (*İki meleğe su emir verilir*.) Haydi ikiniz her inatçı kâfiri, hayra bütün gücüyle engel olanı, azgın şüpheciyi cehenneme atın; Allah ile beraber başka ilâh edineni, şiddetli azaba birlikte atın!

27. Müşrikin arkadaşı (*şeytan*) der ki: Rabbimiz! Ben onu azdırmadım. Fakat kendisi derin bir sapıklık içindeydi.

28. O esnada (*Allah*) buyurur: Huzurumda çekişmeyin! Ben size daha önce uyarı göndermiştim!

29. Benim huzurumda söz değiştirilmey ve ben kullara asla zulmedici değilim.

30. O gün cehenneme «Doldun mu?» deriz. O da «Daha var mı?» der.

31. Cennet de takvâ sahiplerine yaklaşır; (*onlardan*) uzakta olmayaçaktır.

32, 33. İşte size vâdedilen cennet! Ki o, Allah'a yönelen, emirlerine riayet eden, görmediği halde Rahmân'dan korkan ve Allah'a yönelmiş bir kalp ile gelen kimselere mahsustur.

34. Oraya selâmetle girin. İşte bu, ebedî yaşamanın başladığı gündür

35. Orada kendileri için diledikleri her şey vardır. Katımızda dahası da vardır.

(Son cümlede işaret edilen nimetten makşadın, «Allah'ı görme» olduğu âlimlerin çoğunluğunca ifade edilmiştir. Ayrıca bu ziyadelik, gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, hiçbir insanın hatırlmasına gelemeyecek sonsuz nimetler şeklinde de yorumlanmıştır.)

36. Biz, onlardan önce kendilerinden daha güçlü olan, diyar diyar dolaşan nice nesilleri helâk etmişizdir. Kurtuluş var mı!

(«Diyar diyar dolaşan nice nesiller» diye tercüme edilen toplulukların dolaşmalarının sebebi, ölümden kurtulma çarelerini aramalarıdır.)

37. Şüphesiz ki bunda aklı olan veya hazır bulunup kulak veren kimseler için bir öğüt vardır.

38. Andolsun biz, gökleri, yeri ve iki- si arasında bulunanları altı günde yaratık. Bize hiçbir yorgunluk çökmedi.

(Bu âyetle, yahudilerin «Allah, cumartesi günü istirahate çekildi. Arşın üstüne bağdaş kurup oturdu» şeklindeki sözleri reddedilmiştir. Bazı tefsircilere göre «altı gün»den maksat, altı dönemdir.)

39. (Resûlüm!) Onların dediklerine sabret. Güneşin doğuşundan önce de, batışından önce de Rabbini hamd ile tesbih et.

(Âyetle, sabah, öğle ve ikindi namazlarının kılınması kasdedilmiştir.)

40. Gecenin bir bölümünde ve secde- lerin ardından da O'nu tesbih et.

(Bu âyetle de, akşam, yatsı ve teheccûd na- mazlarıyla, farz namazların ardından kılınan sunnet ve nafile namazlar veya vitir namazı kasdedilmiştir.)

41. Seslenenin yakın bir yerden sesle- neceği güne kulak ver.

(Semadan, Sûr'a üfurecek olan İsrafîl (a.s.)'ın çağırışına işaret olunmaktadır.)

42. O gün insanlar bu sesi gerçekten işteceklerdir. İşte bu, çıkış gündür.

(Buna göre insanlar, İsrafîl'in ikinci Sûr'a üfürüsunü iştecekler; işte bu ses ve işitme ile kabirlerinden dirilip çıkacaklardır.)

43. Şüphesiz biz diriltir ve öldürürüz. Dönüş de ancak bizedir.

44. O gün yer yanılır, onların üzerin- den süratle yarılip açılır. Bu, bize göre kolay olan bir haşırdır.

45. Biz onların dediklerini çok iyi bi- liriz. Sen onların üzerinde bir zorlayıcı değilisin. Tehdidimden korkanlara Kur'an'la öğüt ver.

الجزء السادس والعشرون
 شورة قاف
 وَكَاهْلَتَنَا قَبَاهُمْ قَنْ هُمْ أَشَدُ مِنْهُمْ بَطْشًا فَقَبُوا
 فِي الْيَلَدِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ
 كَاتَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى أَسْمَمٌ وَهُوَ شَهِيدٌ ۝ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّارٍ وَمَا مَسَّنَا
 مِنْ لَعُوبٍ ۝ فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَيَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
 فَبَلْ طُلُوعُ السَّمَمِ وَقَبْلَ الْغَرْوِبِ ۝ وَمِنَ الْأَنْلِلِ فَسِيَّحْ
 وَأَدْبَرَ السُّجُودِ ۝ وَأَسْتَمِعْ يَوْمَ يَنْادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ
 ۝ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْحُرُوجِ ۝ إِنَّا
 نَحْنُ نُخْتِنَ وَنُبَيِّنُ وَإِلَيْنَا الْمُصِيرُ ۝ يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ
 عَنْهُمْ سَرَاعًا ذَلِكَ حَسْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ۝ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ
 وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَارٍ فَذَرْنَ بِالْقُرْعَةِ إِنَّمَا يَخَافُ وَعِيدُ ۝
 شُورَةُ الْأَذْرَافِ
 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَاللَّذِينَ ذَرُوا ۝ فَلَلْحَمْلَةِ وَقُرَاءِ ۝ فَالْجَرِيَةِ يُسْرَكِ ۝
 فَالْمُقْسِمَتِ أَمْرًا ۝ إِنَّمَا أَعْدُونَ لَصَادِقِ ۝ وَلَنَ الَّذِينَ لَوْقَ ۝

٥٢٠

(51) ELLİBİRİNCİ SÜRE ez-ZÂRIYÂT

Mekke'de inmiştir. 60 âyettir. İlk âayette geçen ve «rûzgârlar» anlamına gelen «zâriyat» kelimesi, sûrenin adı olmuştur.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1, 2, 3, 4, 5, 6. Tozdurup savuranlara, yükünü yüklenenlere, kolayca szüllenlere, işi ayıranlara andolsun ki, size vâdedilen, kesinlikle doğrudur ve ceza mutlaka vuku bulacaktır.

(Burada kendilerine yemin edilenler, rûzgârlar, bulutlar, gemiler veya meleklerdir.)